

I/S Thurø Minigolf
Mike Tulin
Mosestræde 21
5700 Svendborg

Kystdirektoratet
J.nr. 22/23926-7
Ref. Martin Kangas
Christensen
17-10-2023

Dispensation til udbygning af kiosk og til overbygning ved samme inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Du har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at foretage ændringer på bygningerne ved Thurø Minigolf inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 15ah, Thurø By, Thurø, Smørmosevej 9A, 5700 Svendborg i Svendborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Du skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Du vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan du skal forholde dig, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Thurø Minigolf ligger på Thurø syd for Svendborg. Øen er forbundet med Fyn ved Thurødæmningen. Thurø Minigolf ligger på østsiden af øen i tilknytning til det offentlige område Smørmosen.

Thurø minigolf har en kioskbygning hvorfra der sælges is, slik, pølser, mv. Der søges om udvidelse af kioskens indeareal ved delvist at inddrage et eksisterende overdækket areal. Butik/kiosk er i dag ca. 80 kvm, og har ca. 60 kvm overdækket areal. Butik/kiosk bliver efter ombygningen 120 kvm hvilket efterlader ca. 20 kvm overdækket areal. Dertil søges om et nyt overdækket areal på yderligere ca. 40 kvm mellem to eksisterende bygninger.

Projektet gennemføres på areal, der ligger i den udvidede strandbeskyttelseslinje.

Ansøgningen begrundes med pladmangel. Det uddybes af ansøger som følger:

- Vi har brug for markant at udvide vores område for opvask, da vi i stigende grad forsøger at bevæge os væk fra klimabelastende emballage og i stedet bruge vaskbart bestik, tallerkner, glas og kopper etc.
- Allerede nu og endnu mere fremover skal vi sortere affald i et stigende antal fraktioner. Vi har pt. 4 spande i butikken, hvor vores ansatte nemt og hurtigt kan komme af med affald. Størrelsen af disse "spand områder" er steget og stiger efter oplysning fra vores renovationsfirma markant i fremtiden. Vi har brug for mere plads for at kunne affaldssortere korrekt og effektivt.
- Efter fødevarekontrol er kommet til, stiller det løbende højere krav til hvad man må og hvordan man opbevarer fødevarer. Det er både hvad angår gulvplads men også køleplads, hvor vi simpelthen er nødsaget til at have mere struktur i opdelingen af fødevarer. Yderligere har fødearestyrelsen givet os en påtale om manglende opdeling af vores håndvaske, så mad og rengøring ikke sker ved samme bord og vask. Dette er svært at leve op til uden mere plads.
- Generel stor mangel på plads. Butikken har været samme størrelse i 35 år. Kiosken har tidligere håndteret pølser, slik og is. Nu og fremover har vi ønsket om stadig at være moderne på sortiment og service. Softicemaskiner, flere slushice maskiner, gourmet kaffemaskiner, opvaskemaskiner og større udvalg af gammeldags is kugler kræver bare mere plads. Moderne større kasseapparater, er nødsaget til at stå på vores små salgsdeske.

Hvorfor er der behov for udvidelse af kiosken til området generelt:

- For at styrke potentialet for yderligere sæsonudvidelse er der brug for ly imod regn og vind, så alle dage ender godt for besøgende. Vores store overdækning sikrer ly imod regn og sol. En tilbygning af kiosken, vil øge ly forholdende imod kraftig østenvind under overdækningen markant. Overdækningen er yderligere tilgængelig for madpakke gæster, der besøger Smørmosen udenfor sæson.

- Gæster i Smørmosen, vil kunne mærke udvidelsen ved at opleve bedre produkter, grønnere produkter og mindre klimabelastende produkter. Ting der er svære at leve op til, når pladsen er trang og udnyttet til det maksimale.
- Butikken er og ønsker at forblive et stort serviceorgan for det rekreative frie område i Smørmosen.

Folk kan her få opladet deres elektriske udstyr og låne lappegrej til cykler.

Butikken har falck udstyr, redningsveste til udlån og lindring imod stik og brandmænd.

Butikken udlevere guides til strøm og badeforhold til badende gæster, samt guides til brugere af medbragte griller/engangsgriller til friområdet.

Luftfoto af området set fra øst. Nuværende kioskbygning er markeret med rød.

Der søges om at inddrage eksisterende overdækket areal til indendørs faciliteter (grøn) og lave et nyt overdækket areal mellem to eksisterende bygninger (lilla).

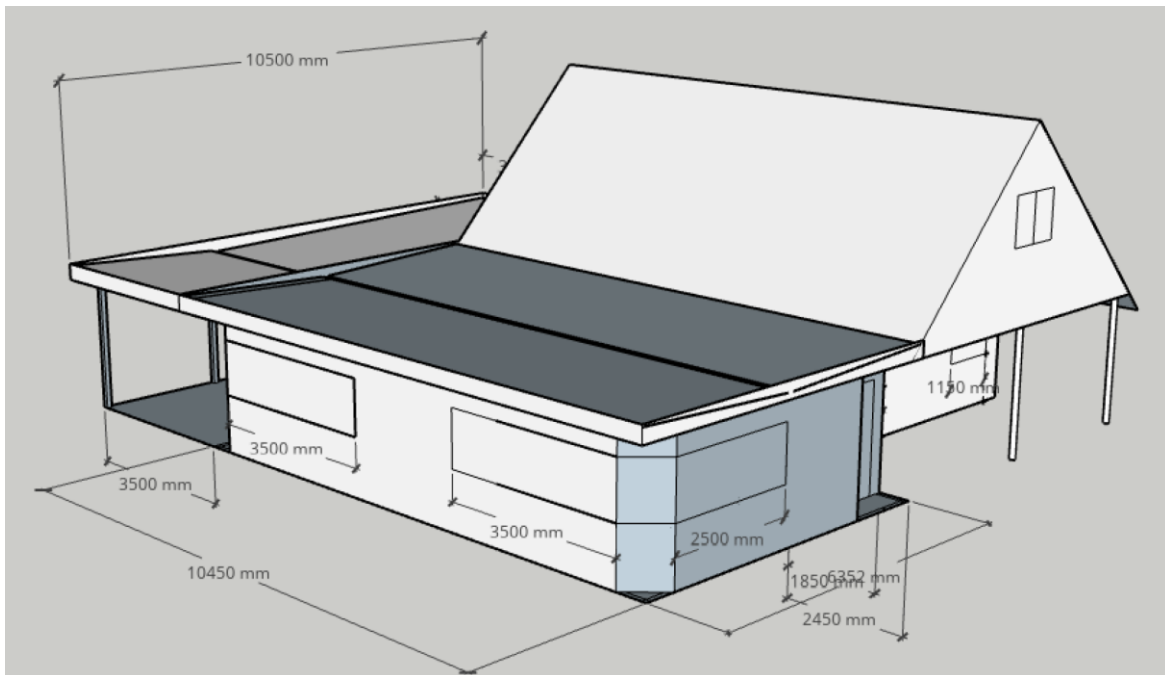
Luftfoto viser eksisterende forhold. Kiosken er markeret med rød prik. Idet blå streg markerer forløbet af den oprindelige strandbeskyttelseslinjen viser figuren, at projektet gennemføres på areal, der ligger i den udvidede linje, og således blev omfattet af strandbeskyttelseslinje, da denne blev udvidet til 300 meter.

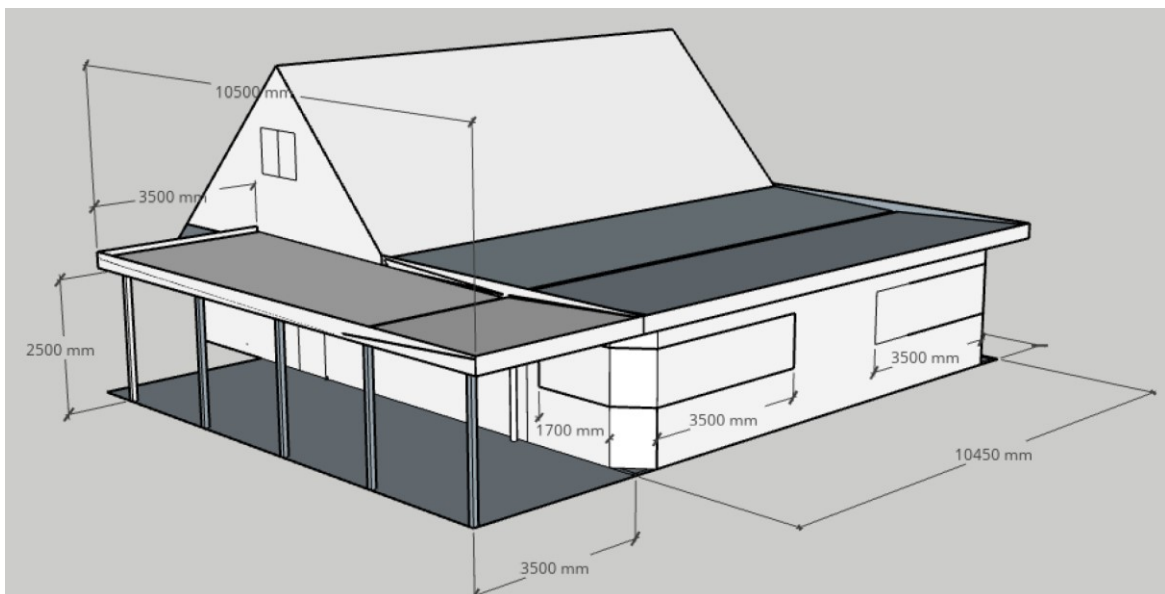
Foto af eksisterende bygning med overdækning set fra syd.

Foto af eksisterende bygning med overdækning set fra øst.

Tegning af det ansøgte projekt set fra sydøst. Inddraget overdækket areal ses forrest. Bagest til venstre ses ny overdækning.

Tegning af det ansøgte projekt set fra sydvest. Forrest til venstre ses nyt overdækket areal. Forrest til højre ses det inddragede, overdækkede areal.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 242 Thurø Rev) ligger ca. 1 km mod syd. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 242. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at der er tale om mindre bygningsændringer ved en eksisterende kiosk og minigolfbane uden for Natura 2000-området. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Strandbeskyttelseslinjen blev udvidet fra i udgangspunktet 100 meter til 300 meter som følge af en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven".

Det er anført i bemærkningerne til kystlovforslaget, at der i rimeligt omfang vil kunne dispenseres fra forbuddet mod tilstandsændringer til efterkommelse af ønsker fra eksisterende virksomheder i den udvidede strandbeskyttelseszone om arealmæssigt begrænsede udvidelser, som er nødvendige for at virksomheden kan tilpasse sig udviklingen. For ferie- og fritidsanlæg har udtalelsen relation til f.eks. campingpladser, feriekolonier, feriehoteller, sommerrestauranter og golfbaner.

Det er en forudsætning, at udvidelsen kan begrundes ud fra omfanget af de allerede foretagne investeringer. Som også anført i lovforslagets bemærkninger kan konkrete forhold nødvendiggøre dispensationsvilkår om udvidelsens ydre fremtræden og dens indplacering i landskabet.

Udtalelsen i lovforslagets bemærkninger sigter kun til virksomheder, der er beliggende i den udvidede beskyttelseszone, dvs. bag en hidtidig strandbeskyttelses- eller klitfredningslinje.

Med en nødvendig tilpasning til udviklingen sigtes ikke blot til foranstaltninger, som er affødt af myndighedskrav til virksomheden, men også til byggeri og

anlægsarbejder, der er led i en produktudvikling inden for det pågældende erhverv.

En sådan dispensation af hensyn til virksomhedens tilpasning til udviklingen bør imidlertid sikre, at udvidelsen fortrinsvis holdes inden for virksomhedens eksisterende samlede bebyggelsesområde, og der bør så vidt muligt ikke tillades byggeri nærmere kysten.

Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte projekt er omfattet af ovennævnte tilkendegivelser i lovbemærkninger. Samtidig vurderes der ikke at være landskabelige forhold, der taler imod det ansøgte.

Der lægges vægt på, at udvidelsen sker under den eksisterende overdækning, og at den nye overdækning opføres i mellemrummet mellem to eksisterende bygninger og væk fra kysten. Samtidig lægges der vægt på, at det åbne område syd for kiosken og ud mod kysten bærer præg af rekreativ anvendelse i forvejen.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til projektet som beskrevet.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
makch@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Svendborg, svendborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Svendborg, svendborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Svendborg Museum, info@svendborgmuseum.dk
- Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur for Sydfyn, o.ostergaard@gmail.com;
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 242, *Thurø Rev*

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 242		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Næringsrig sø (3150)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))